

Delårsrapport med prognos 1, 2020

Fritidsnämnden

Beslutad av Fritidsnämnden, den 19 maj 2020, § 81

Innehåll

1	Förslag till beslut	3
2	Förvaltningschefens bedömning och analys	4
2.1	Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2	Framåtblick	5
3	Delårsresultat och prognos 1 för år 2020	6
3.1	Ekonomi	6
3.2	Effektivisering	8
4	Analysunderlag	9
4.1	Resultat – Ekonomi	9
4.2	Intäcks- och kostnadsutveckling	9
4.3	Verksamheternas ekonomiska resultat.....	10
4.4	Investeringar	10
5	Bilagor	11
5.1	Månadsuppföljning.....	11

1 Förslag till beslut

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till Fritidsnämnden

1. Fritidsnämnden fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2020.
2. Delårsrapporten överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.

2 Förvaltningschefens bedömning och analys

De ekonomiska konsekvenserna av coronaviruset är ytterst svårt att bedöma i nuläget. Vad kommande veckor och månader för med sig, när det gäller smittspridningen liksom när det gäller olika typer av åtgärder för att bromsa förloppet, är ovisst. Likaså är det osäkert vilka positiva ekonomiska effekter som kan väntas av de olika typer av åtgärder som nu verkställs i kommunen och av andra aktörer. För att få en gemensam bild av läget har vi i denna Delårsrapport med prognos 1 gjort ett antal kommungemensamma antaganden att förhålla sig till. Med dessa som utgångspunkt har prognosen anpassats till den verksamhet som nämnden har, grundat på försiktighetsprincipen.

För de verksamheter där den ekonomiska effekten av corona för helåret inte är känd gör vi i prognosen ett antagande om att nuvarande situation håller i sig augusti ut och att september månad räknas som en återhämtningsmånad med halv effekt. Vi utgår då ifrån verksamhetens hittills kända ”coronaeffekt” under april månad för att uppskatta kommande månader och korregerar med en uppskattning av kommande ekonomiska effekter om inte april månad speglar verksamhetens effekt helt.

Nämnderna redovisar de merkostnader och intäktsbortfall som uppskattas för året med anledning av corona. En samlad prognos av hittills aviserade statliga ersättningar för merkostnader med anledning av corona görs på kommunövergripande nivå.

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Örebro kommun ska vara en attraktiv stad att bo och leva i. För folkhälsan är det viktigt att vi har möjlighet till rekreation och fysiska aktiviteter. Nämndens verksamheter finns till för kommunens invånare och besökare, med särskilt fokus på barn och unga samt föreningar. De viktigaste övergripande målen är att uppleva och utöva idrott- och fritidsaktiviteter, samt erbjuda stöd till civilsamhället. Det är en styrka att så många som möjligt kan vara med och få ta del av det breda och varierade utbudet av aktiviteter.

Årets första fyra månader har präglats av coronaviruset som har påverkat samhället på alla sätt. Krisen och de restriktioner som vidtagits på nationell nivå har inverkan på nämndens verksamheter. Förvaltningen aktiverade sin krisledningsorganisation den 20 mars i syfte att skapa möjlighet att snabbt hantera situationer som uppstår. Förvaltningen har även personella resurser utlånade till kommunens centrala krisledningsorganisation.

Nämndens verksamheter har varit igång i ordinarie form, med vissa anpassningar. Behovet att uppleva och utöva idrott- och fritidsaktiviteter kvarstår och det är möjligen ännu viktigare att det finns andra saker att fokusera på i tider av kris. Verksamheterna jobbar kontinuerligt med att minimera risken för smittspridning och gör anpassningar efter Folkhälsomyndighetens allmänna råd och rekommendationer. Där det har varit möjligt har även delar av verksamheten ställt om till digital form. En mer djupgående rapportering av verksamheternas uppdrag och dess status görs i delårsrapport med prognos 2.

Prognosen för nämnden visar att resultatet på helhetsnivå går mot ett beräknat underskott om 2 182 tkr. Avvikelsen beror till största del på intäktsbortfall inom Örebrobaden till följd av restriktioner med anledning av coronaviruset. Det finns dock en stor osäkerhet i prognosen och prognosen kan komma att förändras beroende på hur effekterna till följd av coronaviruset utvecklar sig under året.

Gällande det riktade effektiviseringskravet på inköp finns det i nuläget inga större intjänade effekter att redovisa. Stöd behövs från Upphandlingsenheten för att påvisa var den riktade effektiviseringen på inköp kan hämtas hem, för att inte effektiviseringen ska realiseras via budgetminskningar för personal och andra satsningar inom verksamheterna.

2.2 Framåtblick

Nämnden ska fortsätta skapa mervärden i form av social hållbarhet, livskvalitet, folkhälsa, attraktivitet, kreativitet och trygghet. Kommunen växer vilket skapar möjligheter och det är en styrka att fritidsverksamheten bidrar till en arena för integration. Deltagande i organiserade fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor som är förebyggande och bidrar till inkludering i samhället. Det ökar också vuxennärvaro och bidrar därmed till tryggare stadsdelar.

Nämnden har en god ekonomisk hushållning med mindre överskott de senaste åren, kostnader består i stora drag av personalkostnader, lokalhyror, fastighetsskötsel och underhåll samt bidrag till civila samhället. Finansiering av kostnaderna görs framförallt genom skattemedel men också genom egna avgifter, indirekta avgifter via avtal, statliga bidrag och projektbidrag.

En av nämndens utmaningar är bristen på ekonomisk uppräknings på grund av den växande kommunen. Inom den offentliga marknaden kan andra närliggande kommuners fritidsverksamheter påverka nämndens verksamheter. Utmaningsrätten inom Programområde samhällsbyggnad, enligt regelverk, öppnar upp för alternativa driftsformer.

I verksamhetsplanen identifierades ytterligare ett antal utmaningar för nämnden:

- Ökande klyftorna och utanförskapet, otrygghet och brottslighet.
- Antalet äldre, barn och unga med olika behov ökar vilket är resurskrävande.
- Diskrepans mellan uppdrag utifrån reglementet och det arbete som verksamheten utför idag gällande idrotten. I dag har nämnden prioritering på breddidrott men stor del av budgeten går till elitidrott.
- Snabb förändringstakt i samhället som ställer krav på anpassningsförmåga.

Den stora utmaningen är att klara både den snabba förändringstakten, de ökade kraven med minskade resurser och samtidigt lyckas få hållbara medarbetare och ledare att bidra till en hållbar samhällsutveckling.

En tillkommen utmaning är att hantera de situationerna som coronaviruset medför. Det är svårt att uppskatta vilka konsekvenserna blir på sikt, men med högsta sannolikhet kommer det kvarstå i fler år framöver.

Övriga exempel på trender och förändringar i samhället är ökad individorientering ställer högre krav på individanpassade och tillgängliga tjänster samt medför ökad konsumtion. En trend i samhället är att gå från mindre materiell konsumtion till mera tid och upplevelsekonsumtion. Förändrat klimat kan leda till stormar, vattenbrist, nya skadeinsekter, mögel och fuktskador som kräver klimatanpassade åtgärder. Den ökade digitaliseringen samt AI måste följas av en god IT säkerhet samt medvetenhet kring påverkan på integritet och demokrati.

För att svara upp mot utmaningarna och trenderna i samhället behöver förvaltningen bygga en grund för att utveckla de viktigaste processerna liksom att arbeta mer förebyggande och långsiktigt. Samarbetet med kommuninvånare och intressenter kan bli ännu bättre för att öka delaktigheten och utformningen av tjänster. AI och digitalisering innebär möjligheter att effektivisera och automatisera processer samt öka utbudet av e-tjänster.

3 Delårsresultat och prognos 1 för år 2020

3.1 Ekonomi

Fritidsnämnden har en budgetram inklusive beslutade budgetförändringar på 164 650 tkr. I samband med delårsbokslutet hade 55 688 tkr förbrukats vilket motsvarar 33,8 procent av budgeten och ligger marginellt högre än det riktvärde som gäller för perioden (33,3 %).

Nämndens budgetramar har förändrats sedan Verksamhetsplan med budget fastställdes till följd av fattade beslut av Programnämnd samhällsbyggnad gällande fördelning av tilläggsanslag samt andra ombudgeteringar. Budgetförändringar presenteras nedan:

Kolumn	1	2	3	4	5	6
	Budget 200101	Lekmiljö Wadköping, kap.kostnader	Kompensation för nytt friluftsbad i Hästhagen	Mellringehallen ombudgetering	Kompensation internhyror	Budget 200430
Fritidsnämnden	1 049					1 049
Planeringsreserv	2 273					2 273
Förvaltningsledning	1 519					1 519
Stöd- och utvecklingsenheten	2 159					2 159
Fritid	144 424			-287		144 241
Fritid gemensamt	1 715					1 715
Förening	52 148			-287		51 861
Idrott	66 817					66 817
Örebrobaden	13 123					13 123
Friluftsliv	10 622		104			10 726
Wadköping och Karlslund	9 345	35				9 380
Ofördelat	0				4 029	4 029
Summa	160 769	35		-287	4 029	164 650

1. Fritidsnämndens budgetramar 2020-01-01.
2. Kompensation till Fritidsnämnden med 35 tkr för kapitalkostnad kopplade till investering i lekmiljöer i Wadköping.
3. Programnämnd samhällsbyggnad beslutar att ombudgetera 104 tkr från planeringsreserven till Fritidsnämnden som kompensation för ökade driftskostnader år 2020 vid det nya friluftsbadet i Hästhagen (Sam 845/2019).
4. Flytt av budgetansvar för hyreskostnaden om 287 tkr för Mellringehallen från Fritidsnämnden till Programnämnd barn och utbildning för vidare fördelning till Grundskolenämnden.
5. Hyreskompensation om 4 029 tkr för indexökningar och schablonförändringar i enlighet med Örebro kommuns internhyresmodell. Summan innehåller även en del av hyreskompensation för hyreskostnaden av Risbergskaskolans idrottshall. Kompensationen fördelas ut till respektive verksamhet när en noggrann analys av hyreskostnaderna har genomförts.
6. Fritidsnämndens budgetramar 2020-04-30

Prognos

Prognosen för nämnden visar att resultatet på helhetsnivå går mot ett beräknat underskott om 2 182 tkr. Avvikelsen beror till största del av intäktsbortfall inom Örebrobaden till följd av

restriktioner med anledning av coronaviruset. Det finns dock en stor osäkerhet i prognosen och prognosen kan komma att förändras beroende på hur effekterna till följd av coronaviruset utvecklar sig under året.

Planeringsreserven består av 2 273 tkr och förväntas förbrukas i sin helhet. Inga intraprenader eller balansräkningsenheter finns.

Örebrobaden

Örebrobaden finansierar sin verksamhet till stor del med badintäkter samt intäkter från hyresgästen Actic som bedriver gymverksamhet. Till följd av coronaviruset beräknas besökarantalet till baden bli mycket lägre än förväntat med minskade badintäkter till följd. Även gymintäkter från samarbetet med Actic beräknas minska drastiskt när medlemmar fryser eller avslutar sitt medlemskap med Actic.

Örebrobaden prognostiserar sammantaget ett underskott om 2 235 tkr. Prognosen utgår ifrån att coroneffekten uteblir från och med hösten och med en förhoppning om att intäktflödet återgår till det normala. Det finns dock en osäkerhet för hösten då flera av badens gäster är seniorer och som sannolikt inte återgår till badbesök i samma utsträckning som tidigare.

Idrottsenheten

Även inom Idrottsenheten påverkas intäkterna för lokalupplåtelse med anledning av coronaviruset. Förhoppningen är dock att de flesta större evenemang kommer att kunna genomföras under hösten och intäktsbortfallet beräknas till endast 230 tkr i nuläget. Prognosen är dock väldigt osäker och kan komma att förändras kraftigt om nuvarande restriktioner fortsätter under hösten.

Det beräknade intäktsbortfallet balanseras dock mot lägre kostnader och sammanlagt prognostiseras ett överskott om 200 tkr för Idrottsenheten. Det är framförallt en försenad leverans av nya och dyra ismaskiner som genererar en större kostnadsminskning.

Föreningsenheten

Prognosen för året summeras till ett mindre underskott om 59 tkr. Förbrukningen för perioden ligger 4 procentenheter över riktvärdet för perioden och förklaras av att Risbergskaskolans hyreskostnader ännu inte har budgeterats inom enheten.

Verksamhetsbidraget har de senaste åren överstigit budget med flera hundra tusen per år och för år 2020 förväntas trenden hålla i sig med ett beräknat underskott om ca 600 tkr.

Underskottet prognostiseras dock täckas ifrån nämndens planeringsreserv om nämnden fattar beslut om ombudgetering.

Friluftsliv

Friluftsliv har förbrukat 28 % av budget, vilket är lägre än riktvärdet på 33 %. Verksamheten är dock säsongsbetonad, och för perioden jan - april bedöms den låga förbrukningen som normal. Prognosen för året är ett resultat i balans med budget.

Wadköping/Karlslund

Verksamhetsområdet Wadköping/Karlslund prognosticerar ett underskott om 87 tkr till följd av lägre intäkter under våren med anledning av coronaviruset. Det finns dock en osäkerhet i prognosen som kan komma att förändras om nuvarande restriktioner fortsätter under hösten.

Investeringar

Fritidsnämndens investeringsbudget för 2020 är på totalt 28 924 tkr varav 2 424 tkr är överfört från år 2019. Investering i Lillåspåret som påbörjades under år 2019 invigdes i slutet på april.

Spåret har renoverats och fått en ny belysning med markburen el och nytt fint stenmjölsunderlag. Förutom ursprungsbudgeten om 2,5 mnkr kommer medel från ”motionsspår 2019” att nyttjats till att färdigställa investeringen.

Investeringen i vandrarhem Wadköping fortgår och förväntas färdigställas under år 2021. Budgeten om 10 mnkr för investeringen i Vivalla IP omklädningsrum prognostiseras inte förbrukas under år 2020 då det fortfarande inte är klart om när investeringen kan påbörjas. Övriga investeringsobjekt (se tabell under punkt 4.4) förväntas förbrukas under året.

3.2 Effektivisering

Nämndens generella effektiviseringskrav om ca 0,7 procent av rambudgeten (1 158 tkr), riktade uppdrag som avser kostnadsbesparingar hänfört till inköp (673 tkr), återstående del av 2019 års ombudgetering till förmån för Programnämnd Barn och utbildning (711 tkr), nämndens egna prioriteringar (160 tkr) samt återföring från programnämnd Samhällsbyggnads planeringsreserv (-238 tkr) har Fritidsnämnden i uppdrag att effektivisera år 2020. För att hantera uppdraget har följande effektiviseringsåtgärder beslutats i Verksamhetsplan med budget:

Planeringsreserven, tkr		820
Minskning planeringsreserv	1	820
Fritidsverksamheten, tkr		1 589
Ökade intäkter för tjänster på konstgräs	2	15
Minskade antal sopcontainer Behrn	3	15
Effektivare lokalutnyttjande, Idrotts huset	4	300
Organisationsförändring i chefsledet	5	600
Skottramp i bandyhallen, nytt uthyrningsavtal	6	25
Minskad driftkostnad, samt avslutad utgift gällande sarg i Behrn Arena	7	180
Ökade drifttagandet på konstgräs	8	200
Ervalla isbana, nytt markavtal och lägre underhållskostnader	9	100
Näridrottsplats Vivalla, översyn avtal	10	124
Säkerhetsöversyn av badplatser, nytt avtal	11	30
Wadköping och Karlsund, tkr		55
Karlsund, hyreshöjningar	12	40
Wadköping, hyreshöjning Teaterladan	13	15
Summa effektiviseringar 2020, tkr		2 464

Gällande det riktade effektiviseringskravet på inköp finns det i nuläget inga större intjänade effekter att redovisa. Stöd behövs från Upphandlingsenheten för att påvisa var den riktade effektiviseringen på inköp kan hämtas hem, för att inte effektiviseringen ska realiseras via budgetminskningar för personal och andra satsningar inom verksamheterna.

Övriga effektiviseringsåtgärder har genomförts och förväntas ge ett önskat resultat.

4 Analysunderlag

4.1 Resultat – Ekonomi

Bruttoredovisning Belopp i tkr	Delår 1 2019	Delår 1 2020	Förändr %	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 1 2020	Avvikelse Bu-Pro
Nämnd	-458	-385	-16%	-1 150	-1 049	-1 049	
Förvaltningskansli	-731	-610	-17%	-1 535	-1 520	-1 520	
Planeringsreserv				-672	-2 273	-2 273	
Stöd- och utvecklingsenheten		-628		-1 466	-2 159	-2 159	
Verksamheter							
- Fritid gemensamt	-640	-408	-36%	-998	-1 714	-1 714	
- Föreningsenheten	-17 722	-19 366	9%	-53 966	-51 861	-51 920	-59
- Idrottsenheten	-23 283	-22 742	-2%	-66 730	-66 817	-66 617	200
- Örebrobaden	-4 829	-5 385	12%	-12 681	-13 123	-15 358	-2 235
- Friluftsliv	-3 058	-2 983	-2%	-10 610	-10 726	-10 726	
- Wadköping och Karlslund	-3 179	-2 888	-9%	-9 698	-9 380	-9 467	-87
Ankomstregistrerat	-121	-292			-4 029	-4 029	
Nettokostnad	-54 021	-55 688	3%	-159 507	-164 650	-166 832	-2 182

De stora avvikelserna mellan delår 1 2019 och 2020 förklaras genom att:

- Nämnd – högre kostnader till följd av fler sammanträden under våren 2019
- Förvaltningskansli – lägre kostnader under 2020 på grund av ombudgtering till Stöd- och utvecklingsenheten.
- Fritid gemensamt - lägre kostnader under 2020 på grund av ombudgtering till Stöd- och utvecklingsenheten.
- Örebrobaden samt Wadköping och Karlslund – avvikelserna beror på lägre intäkter för perioden januari – april 2020.

4.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Bruttoredovisning Belopp i tkr	Delår 1 2019	Delår 1 2020	Förändr %	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 1 2020	Avvikelse Bu-Pro
Intäkter	14 218	13 168	-7%	43 500	43 366	40 343	-3 023
Summa intäkter	14 218	13 168	-7%	43 500	43 366	40 343	-3 023
Inköp, kapitalkostnader samt bidrag	-12 409	-12 093	-3%	-40 803	-38 911	-39 080	-169
Personalkostnader	-12 343	-13 252	7%	-35 519	-37 310	-37 445	-135
Lokallyror	-33 458	-33 627	1%	-94 849	-98 092	-98 093	-1
Fastighet-, underhåll- och entreprenadkost	-8 708	-8 912	2%	-27 716	-27 937	-27 268	669
Övriga kostnader	-1 321	-972	-26%	-4 121	-5 766	-5 289	478
Summa kostnader	-68 239	-68 856	1%	-203 008	-208 016	-207 175	841
Nettokostnad	-54 021	-55 688	3%	-159 507	-164 650	-166 832	-2 182

De stora avvikelserna mellan delår 1 2019 och 2020 förklaras genom att:

- Övriga kostnader – högre kostnader under perioden för år 2019 med anledning av förstudie i Täby motorstadium.

4.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	Delår 1 2019	Delår 1 2020	Förändr. utfall %	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 1 2020	Avvikelse Bu-Pro
Politisk verksamhet	-458	-385	-16%	-1 150	-1 049	-1 049	
Fritidsverksamhet	-49 586	-51 176	3%	-145 947	-150 898	-152 992	-2 095
Kulturverksamhet	-3 247	-2 889	-11%	-9 411	-9 025	-9 112	-87
Övrig verksamhet	-731	-1 238	69%	-3 001	-3 679	-3 679	
Nettokostnad	-54 021	-55 688	3%	-159 507	-164 650	-166 832	-2 182

I övrig verksamhet ingår kostnader för förvaltningsledning samt Stöd- och utvecklingsenheten.

4.4 Investeringar

Objekt <i>Belopp i tkr</i>	Budget 2020	Varav från 2019	Utfall 2020-04-30	Prognos 2020	Prognos färdigt obj	Avvikelse Bu-Pro
Hundlekplats Lundby	118	118		118	118	
Investering Lillåspåret 2018	630	630	1 425	1 800	1 800	-1 170
Motionsspår 2019	2 000	2 000		830	830	1 170
Risbergska gymnastikhall	651	651	44	651	651	
Rosta gärde omkläd. och toalet	8 500			8 500	8 500	
Eklundaskolan läktare	350	350		350	350	
Fritidsyta, sanering idr.mark	2 618	2 618		2 618	2 618	
Vivalla IP omklädningsrum	10 000	10 000			10 000	10 000
Vandrarhem Wadköping	4 006	4 006		1 000	4 006	3 006
Inventarieinvesteringar	51	51		51	51	
Pumptrack Ånnaboda			21			
Skurmaskin BA551C, Behrn fotb.			55			
Bottensug Brickebackens bad			27			
Nettokostnad	28 924	20 424	1 572	15 918	28 924	13 006

5 Bilagor

5.1 Månadsuppföljning

Uppföljning januari - april 2020	Budget 2020	Utfall t.o.m. 2020-04-30		Prognos, avvikelse från budget
		Netto	Förbrukn. riktv. 33,3 %	
Fritidsnämnden	1 049	385	37%	0
Planeringsreserv	2 273	0	0%	0
Stöd- och utvecklingsenheten	2 159	628	29%	0
Förvaltningsledning	1 520	610	40%	0
Fritid	144 241	50 884	35%	-2 095
Fritid gemensamt	1 714	408	24%	0
Förening	51 861	19 366	37%	-59
Idrott	66 817	22 742	34%	200
Örebrobaden	13 123	5 385	41%	-2 235
Friluftsliv	10 726	2 983	28%	0
Wadköping och Karlslund	9 380	2 888	31%	-87
Ofördelat	4 029	292	7%	
Summa	164 650	55 688	33,8%	-2 182